

Érték, minőség és teljesítmény

az
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Intézményfejlesztési Terve

Kivonat

Az összeállításért felelős: Dr. Hudecz Ferenc rektor

Budapest, 2007. január

5.3. Doktori képzés

A doktori képzés az ELTE oktatási kínálatának döntő fontosságú része marad. Az egyetemen az Ftv. szerint, a jövőben tudományáganként egy doktori iskola működhet. A képzésben amennyiség mellett a minőség elsődleges szempont. Az ELTE a képzési színvonal fenntartása mellett kívánja megtartani helyét itthon, illetve fokozni jelenlétét az Európa Felsőoktatási Térségben. Az ELTE megvizsgálja és a vizsgálat eredményének függvényében kezdeményezi az Ftv. olyan módosításának lehetőségét, amely lehetővé teszi MA/MSc-PhD közös programok létrehozását. E programok kidolgozásával és indításával főként a kiemelkedő tehetségek gyors érvényesülését kívánjuk elősegíteni. A jelenleginél nagyobb számban kívánunk PhD képzést kínálni idegen nyelven, növeljük a hazai és külföldi egyetemekkel közös képzés térnyerését.

5.3.1. A doktori képzés rendszerének fejlesztése

Az ELTE doktori hallgatóinak létszáma jelentős, az ELTE doktori képzése nyújtja az országban szerzett PhD fokozatok egyharmadát. Az ELTE érdekelt a minőségi doktori képzésben, a PhD fokozat tudományos értékének magas szinten tartásában. Egyes területeken megfigyelhető a PhD fokozat értékének, nemzetközi kompatibilitásának csökkenése. A doktori iskolák hallgatói létszáma várhatóan csökken. Az ELTE, amely a színvonalas doktori képzésben stratégiai szempontok alapján érdekelt, oktatói/kutatói kapacitásával prioritást biztosít ennek a képzési formának. Az ELTE célja, hogy fokozatot szerzett hallgatói olyan igényes, piacképes szaktudást szerezzenek, amely az országosan tömegessé váló doktorandusz-képzéshez képest komoly versenyelőnyt jelent. Az oktatáspolitikai középtávú tervei szerint az állami támogatással tanulmányokat folytató doktori hallgatók létszámát csökkenteni fogják. Fontos, hogy ez minőségi szelekciós szempontok érvényesítését tegye lehetővé az ELTE számára is, de ne érintse a doktori képzésben az ELTE-n résztvevők számát. Kiemelt feladat a doktori képzés fenntartható vállalati szponzorálásának megszervezése, rendszeres kutatási támogatás és hallgatói ösztöndíjak formájában.

A doktori képzés minősége iskolánként és programonként sok ponton eltér. Az ELTE – a minőségbiztosítás keretében, külső és belső szakértők bevonásával kidolgozott metodika alapján – át fogja tekinteni a kurzusok, valamint az önálló – disszertáció megírásához vezető – kutatómunka szerepét, arányát a képzésben. Az ELTE áttekinti a témavezetővel

(konzulenssel) szembeni elvárásokat, az ellenőrzés, a szakmai vezetés kritériumait. A PhD képzésbe (témavezetésbe, előadások tartásába) - lehetőség esetén - fokozottan bevonja a Magyar Tudományos Akadémia intézeteiben dolgozó kutatókat, valamint a gyakorlati élet szereplőit és műhelyeinek munkatársait. Ugyanakkor szükséges lenne minden területen annak tudatosítása, hogy a doktori kutatásnak új, egyedi témaállításra kell törekednie. A doktori munkának az eddigieknél sokkal inkább kell alkotó jellegű gondolkodásra nevelnie. A témaválasztásnál fokozottabban kellene számba venni a magyar társadalom előtt álló nagy feladatokat, a tudományos gondolkodás nyitott kérdéseit, valamint a

hazai műhelyek, közgyűjtemények, laboratóriumok lehetőségeit, kínálatát. Az ELTE elő kívánja segíteni a disszertációk magyar és/vagy idegen nyelvű kiadását, megjelentetését internetes honlapo(ko)n.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás következtében hangsúlyt kap a nemzetközi doktori képzés megindítása az iskolákon belül. Hosszabb távon rendkívül lényeges feladat az egyetemi doktori képzés angol és/vagy más idegen nyelvű formáinak kialakítása, valamennyi doktori iskolánkban. Csak így remélhető végzett diákjaink kompatibilitása és egyetemi doktori képzésünk fizetőképes nemzetközi vonzerejének növekedése. Legjobban képzett doktorainkat is fel kell készíteni arra, hogy munkahelyi betanítás révén - az elhelyezkedésük után - lesznek alkalmasak a betöltött munkakör ellátására. Az ELTE fokozottan és szervezeten kíván reagálni külső intézmények meghirdetett vagy más formában jelzett igényeire, lehetőségeire (álláshirdetések, ösztöndíjak, *internship*-ek, konzulensek, vizsgáztatók meghívási lehetőségei stb.).

Az ELTE javaslatot tesz arra nézve, hogy az Ftv. módosításával elérje, hogy a PhD hallgatók részvételének lehetősége az egyetemi oktatásban növekedjen. A doktorjelöltek oktatási tevékenysége fontos és értelmes gyakorlat, jót tesz mind a hallgatók felkészülésének, mind az oktatási folyamatnak, létező egyetemi igényeket elégít ki, érdemi szerepe van a doktori képzésben is.

5.3.2. A doktorjelölti jogviszonyban levők számára biztosított lehetőségek

Az ELTE internetes fórumán lehetővé kívánja tenni az egyetemi doktori munka bemutatását angol és/vagy más idegen nyelven, illetve tartalmilag, formailag, nyelviileg igényes módon nyomtatott formában. Mérlegelendő külföldi felsőoktatási partnerek bevonása is.

Az egyetem kétoldalú nemzetközi együttműködéseinek felhasználásával, az Erasmus és CEEPUS programok keretében, valamint más külső források felhasználásával lehetővé fogja tenni kölcsönös, ösztöndíjas tanulmányutak, részképzés lehetőségét doktori hallgatói számára. Az nemzetközi kapcsolatainak felhasználásával posztgraduális szintű, viszonyossági alpra épülő hálózatot kell létrehozni egyetemünk és a nemzetközi felsőoktatás legrangosabb központjai között.

Az ELTE lehetővé kívánja tenni doktori hallgatói számára - az eddiginél szélesebb körben - a munkát az MTA intézeteiben, más hazai tudományos műhelyekben, ipari kutatóhelyeken. Középtávon növelni kívánjuk a co-tutelle típusú képzések számát; növekvő mértékben számítunk az egyetemi nagyprojektekre (KKK, RET, Jedlik stb.) az általuk kutatott területeken, a gazdasági partnerek bekapcsolódásával.